

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОСТРОЗЬКА АКАДЕМІЯ»**

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Голова Приймальної комісії
Національного університету
«Острозька академія»

Е.Б.Г. Едуард БАЛАШОВ
«28» березня 2025 року

**ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ІСПИТУ
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ В11 «ФІЛОЛОГІЯ»
для вступу на навчання для здобуття ступеня доктора філософії**

Острог-2025

Програма обговорена та узгоджена на засіданні кафедри української мови і літератури (Протокол № 10 від 12 березня 2025 року).

Завідувач кафедри української мови і літератури

Віталій МАКСИМЧУК

Програма розглянута та схвалена на засіданні Приймальної комісії Національного університету «Острозька академія» (Протокол № 11 від 27 березня 2025 року).

Відповідальний секретар
приймальної комісії НаУОА

Марія МАТВІЙЧУК

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Вступний іспит зі спеціальності **B11** Філологія є формою вступного випробування у разі вступу на навчання для здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності **B11** Філологія.

Мета вступного іспиту зі спеціальності **B11** Філологія – з'ясувати рівень теоретичних знань і практичних навичок із філологічних дисциплін осіб, які вступають на навчання до аспірантури для здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності **B11** Філологія («Українська література» / «Українська мова») на основі освітнього ступеня магістра, здобутого за цією або іншою спеціальністю.

Результати вступного іспиту є складником конкурсного балу вступника відповідно до Правил прийому на навчання для здобуття ступеня доктора філософії та доктора наук у Національному університеті «Острозька академія» (Додаток 12 до Правил прийому на навчання для здобуття вищої освіти у Національному університеті «Острозька академія» в 2025 році).

II. ПОРЯДОК СКЛАДАННЯ ВСТУПНОГО ІСПИТУ

Організація вступного іспиту зі спеціальності **B11** Філологія та його проведення здійснюється відповідно до Положення про приймальну комісію Національного університету «Острозька академія» (<https://vstup.oa.edu.ua/prijmalna-komisiya/polozhennya-prijmalnoi-komisii>), Положення про організацію та проведення вступних випробувань у Національному університеті «Острозька академія» (Додаток 15 до Правил прийому на навчання для здобуття вищої освіти у Національному університеті «Острозька академія» в 2025 році) та Правил прийому на навчання для здобуття ступеня доктора філософії та доктора наук у Національному університеті «Острозька академія» (Додаток 12 до Правил прийому на навчання для здобуття вищої освіти у Національному університеті «Острозька академія» в 2025 році).

Вступний іспит відбувається комплексно в усній формі за екзаменаційними білетами та містить 4 питання – по одному з таких модулів: «Історія української літератури», «Теорія літератури», «Сучасна українська літературна мова», «Загальне мовознавство». Екзаменаційні білети формують в обсязі програми вищого рівня освіти магістра зі спеціальності 035 / B11 Філологія.

Вступний іспит проводиться відповідно до Розкладу вступних випробувань, який схвалюється на засіданні Приймальної комісії НаУОА, затверджується ректором університету, та оприлюднюється на офіційному веб-сайті НаУОА за покликанням: <https://vstup.oa.edu.ua/aspirant/rozkladi-vstupnih-viprobuvan>.

III. ВИМОГИ ДО РІВНЯ ТЕОРЕТИЧНОЇ ТА ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ВСТУПНИКІВ

Для здобуття освітнього-наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності **B11** Філологія можуть вступати особи, які здобули освітній ступінь магістра за цією або іншою спеціальністю. Обов'язковою умовою є вільне володіння українською мовою.

Під час вступного іспиту вступники мають продемонструвати знання, уміння та навички в галузі філології, здатність вирішувати типові професійні завдання за 4 змістовими модулями Програми.

Модуль 1. ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Знати:

- концепцію історії літератури як історії національної духовності;
- закономірності розвитку української літератури від її витоків до сьогодення;

- проблеми літературного канону і періодизації історії української літератури у світлі нових досліджень;
- основні здобутки українського письменства в різних родах і жанрах;
- специфіку взаємодії традицій і новаторства в мистецтві слова;
- особливості самобутности художнього світу визначних письменників;
- розмаїття та засади художніх стилів, шкіл, напрямів.

Уміти:

- давати обґрунтовану ідейно-естетичну оцінку еволюції та надбаням української літератури;
- коректно використовувати основні поняття і терміни літературного процесу;
- аналізувати змістоформу знакових текстів української літератури;
- застосовувати сучасні методи і принципи аналізу-інтерпретації художнього тексту;
- покликатися на констатації провідних критиків та літературознавців;
- аргументувати власну думку, оцінюючи ідейно-художню вартість літературної спадщини та доробок сучасників.
- орієнтуватись у процесах і тенденціях розвитку української літератури як складника загальноєвропейської культури.

Модуль 2. ТЕОРІЯ ЛІТЕРАТУРИ

Знати:

- концепцію літератури як системи систем;
- етапи еволюції українського та світового літературознавства;
- основні напрями сучасних літературознавчих студій;
- актуальні методологічні засади вивчення художньої літератури;
- ключові принципи аналізу та синтезу літературного матеріалу;
- спеціальну термінологію та категорійний апарат сучасної теорії літератури.

Уміти:

- критично оцінювати й аналізувати літературні явища, їхні соціальні та культурні аспекти;
- здійснювати науковий аналіз художніх текстів із застосуванням релевантних теоретичних і методологічних підходів;
- синтезувати здобуті знання для оцінки літературних явищ та їхньої динаміки;
- вільно використовувати спеціальну термінологію;
- аргументовано формулювати власні спостереження та висновки;
- доводити ефективність нових підходів у літературознавчих дослідженнях.

Модуль 3. СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРНА МОВА

Знати:

- історію становлення та розвитку сучасної української літературної мови, ключові проблеми її періодизації та еволюції;
- сучасні теоретичні підходи до аналізу української фонетики, лексикології, фразеології, морфології, синтаксису та стилістики, а також тенденції їхнього розвитку;
- закономірності формування та функціонування норм українського правопису в історичному контексті, їхню динаміку та чинники змін;
- складні випадки словозміни та словотвору лексем різних частин мови, їхню варіантність і нормативні аспекти;
- мовну норму в її діяхронному та синхронному вимірах, взаємозв'язок між кодифікацією, узусом і стилістичними особливостями української мови;
- основні особливості українських діалектів, їхню класифікацію, специфіку функціонування та вплив на літературну мову.

Уміти:

- комплексно аналізувати українську мову як чинник національної ідентичності в

контексті сучасних соціокультурних і політичних викликів;

- вільно володіти сучасною українською літературною мовою в усній і писемній формах, демонструючи високий рівень комунікативної компетентності;
- критично оцінювати й аргументовано висловлювати власну позицію щодо актуальних проблем української фонетики, лексикології, фразеології, морфології, синтаксису та стилістики;
- коректно й доречно використовувати основні поняття, терміни та категорії, що стосуються сучасних лінгвістичних досліджень і мовних процесів;
- виконувати різнотипні лінгвістичні розбори (фонетичний, лексичний, морфологічний, синтаксичний, стилістичний тощо), виявляючи наукову обґрунтованість і системність у трактуванні мовних явищ;
- аналізувати діалектні особливості української мови, порівнювати їх із літературною нормою, визначати межі діалектного впливу й особливості територіальних говорів;
- застосовувати набуті знання для аналізу мовних інновацій, збереження та розвитку української мови в умовах глобалізації та міжмовної взаємодії.

Модуль 4. ЗАГАЛЬНЕ МОВОЗНАВСТВО

Знати:

- основні теоретичні положення мовознавчої науки (визначення основних термінів (знак, структура знака, мислення, свідомість, мова/мовлення, структура/система мови, мовні рівні, синхронія/діахронія тощо);
- історичні віхи розвитку різних напрямів науки про мову та їхніх представників;
- сутність конкретних філологічних питань, власний погляд на них та його обґрунтування як фахівцем, так і широкому загалу, постійно вдосконалюючи власну комунікативну компетентність як науково-педагогічного працівника ЗВО;

Уміти:

- аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці;
- аналізувати основні наукові досягнення лінгвістичних досліджень, застосовувати їх під час з'ясування мовних питань;
- аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань;
- обирати оптимальні дослідницькі підходи для аналізу конкретного лінгвістичного матеріалу;
- об'єктивно оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування в галузі філології та соціальних царинах, дотичних до лінгвістики.

ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ІСПИТУ

Перелік питань із Модулю 1. «Історія української літератури»

1. Початки давньої української літератури. Оригінальна література Київської Руси та її жанрове розмаїття.
2. Українська література епохи бароко: історичні умови, чільні представники, художні здобутки. Розвиток давньої літератури в текстах представників острозької школи.
3. Творча спадщина зачинателя нової української літератури І. Котляревського. Історичне значення поеми «Енеїди». Поняття «котляревщини».
4. Творчість Т. Шевченка – початок вищого ідейного етапу в розвитку нової української літератури. Характеристика чотирьох творчих періодів Тараса Шевченка. Оцінка творчості письменника в критиці та літературознавстві.
5. Розвиток української драматургії в XIX столітті: від І. Котляревського до І. Карпенка-Карого. Паростки українського театру. Тематично-стильова самобутність творчості корифеїв українського театру.

6. Літературна спадщина прозаїків другої половини XX сторіччя. Роль роману П. Куліша «Чорна рада» в розширенні обріїв української прози.
7. Багатогранна постать І. Франка і його провідна роль в українському письменстві останньої третини XIX – початку XX ст. Жанрово-тематичне розмаїття творчості автора.
8. Модерна новелістика кінця XIX – поч. XX ст. (В. Стефаник, М. Коцюбинський, О. Кобилянська).
9. Драма ідей Лесі Українки – видатне явище національної і світової культури. Трансформація вічних сюжетів, християнська проблематика, моральні постулати героїв (на прикладі кількох обраних творів).
10. Внесок Володимира Винниченка в розвиток української літератури (проза, драматургія). Сутність авторської концепції «чесність із собою».
11. Український літературний ренесанс постреволуційної доби (20–30-ті рр. XX ст.). Розвиток української поезії, збагачення художніх напрямів і стилів та причини «корозії таланту» низки авторів.
12. Творчі шукання М. Хвильового та його вплив на розвиток української літератури.
13. Інтелектуальний роман В. Підмогильного та інших представників постреволуційної літератури. Філософські мотиви, урбаністичний пафос, оригінальність сюжетотворення.
14. Еміграційна література першої половини XX століття, здобутки представників «Празької школи». Образ України в поезії Є. Маланюка.
15. Тематично-ідейні напрями розвитку української літератури міжвоєнного безчасся в Західній Україні. Поетико-стильова своєрідність віршів Богдана-Ігоря Антонича.
16. Розвиток української еміграційної літератури після Другої світової війни. Роль організації МУР (Мистецький український рух) у згуртуванні українських митців за кордоном. Етапи творчого шляху патрона літератури Рівненщини Уласа Самчука.
17. Вплив дисидентського руху шістдесятників на творче оновлення лірики. Феномен Василя Стуса. Еволюція індивідуальної поетики автора.
18. Суспільні й історичні умови розвитку мистецтва в умовах незалежної України. Покоління пріоритети: літературна еволюція. Здобутки української поезії кінця XX – початку XXI ст.
19. Посттоталітарна пам'ять та її трансформація в сучасній українській літературі. Переосмислення української історії в прозі кінця XX – початку XXI ст.
20. Вплив російсько-української війни на ідейно-тематичні тенденції в сучасній українській літературі. Українські письменники – лавреати національних і міжнародних престижних премій.

Перелік питань із Модулю 2. «Теорія літератури»

1. Етапи становлення літературознавства як науки: від античності до постмодернізму. Внесок «Поетики» Аристотеля у формування сучасних естетико-літературних уявлень.
2. Провідні літературознавчі школи кінця XVIII–XIX ст.: біографічний, культурно-історичний методи, міфологічна школа. Їхнє значення для розвитку науки про літературу.
3. Феноменологія в науці про літературу: концептуальні засади та вплив на сучасні методології (Е. Гуссерль, Р. Інгарден, М. Мерло-Понті).
4. Герменевтична традиція інтерпретації тексту. Концепція діалогічного читання Г.-Г. Гадамера.
5. Психоаналітичний напрям у літературознавстві та його розвиток в українському контексті (З. Фройд, К.-Г. Юнг, Ж. Лакан, Н. Зборовська).
6. Від структуралізму до постструктуралізму: трансформація підходів до аналізу художнього тексту. Концепції «смерті автора» та «задоволення від тексту» Р. Барта.
7. Теорія інтертекстуальності та методологічні інструменти її дослідження (Ю. Крістева, Ж. Женетт, М. Ріффатер).

8. Деконструктивізм як метод аналізу літературного твору (Ж. Дерріда, П. де Ман, Ж. Дельоз).
9. Рецептивна естетика та її роль у сучасному літературознавстві (концепції Г. Р. Яусса, В. Ізера).
10. Семіотика художнього тексту: методологія та аналітичний інструментарій. Концепції Р. Барта й У. Еко.
11. Теорія міфу та міфопоетики в контексті сучасного літературознавства.
12. Феміністична та гендерна критика: теоретичні засади, представники, методологія.
13. Компаративістський метод у літературознавстві: класифікація методів та прийомів.
14. Література в системі мистецтв. Інтермедіальні студії в сучасному літературознавстві.
15. Теорія оповіді (нараторологія): типи нарації та нараторів, еволюція нараторологічних концепцій від формалізму до постструктуралізму.
16. Теорія канону та концепції елітарної культури (Т. С. Еліот, Х. Ортега-і-Гасет, Г. Блум).
17. Сучасні генетичні концепції: система родів і жанрів, когнітивна жанрологія, трансформація жанрів у сучасній літературі.
18. Метаізаційні процеси та їх осмислення в сучасному літературознавстві (метажанр, метапроза, металітература, метадрама).
19. Постколоніальні студії, геопоетика й імагологія: методологічні підходи та ключові концепти.
20. Українська літературознавча думка ХХ–ХХІ ст.: провідні школи, концепції та методологічні пошуки (Д. Чижевський, М. Зеров, С. Єфремов, І. Фізер, Г. Грабович, С. Павличко, Т. Гундорова та ін.).

Перелік питань із Модулю 3. «Сучасна українська літературна мова»

1. Українська літературна мова в історичному розвитку, періодизація, кодифікація та сучасна мовна політика.
2. Фонологійна система української мови, поняття фонем та варіантів фонем, живі й історичні чергування звуків.
3. Просодичні особливості української мови: складоподіл, наголос, інтонація та їхня роль у комунікації.
4. Основні етапи становлення українського правопису, його принципи та сучасні проблеми нормування.
5. Лексична система української мови, типологія лексичних значень, синонімія, антонімія, омонімія, паронімія.
6. Українська лексика за походженням і сферою вживання: історизми, архаїзми, неологізми. Запозичена та власне українська лексика. Пуризм.
7. Фразеологічний фонд української мови, типи фразеологізмів, їхня стилістична роль і трансформації у мовленні.
8. Українська лексикографія: історія розвитку, класифікація словників, сучасні тенденції та перспективи.
9. Морфемна структура слова, типи морфем, основні зміни в морфемній структурі слова.
10. Словотвір української мови, узуальні й оказіональні способи словотвору.
11. Іменник і прикметник у сучасній українській мові, їхні морфологічні категорії та синтаксичні функції в історичному вимірі.
12. Статус числівника й займенника в системі частин мови. Особливості граматичних категорій, словозміни та синтаксичного вживання.
13. Дієслово як частина мови, система дієвідмінювання, дієслівні категорії. Лінгвістичний статус дієприкметника й дієприслівника.
14. Прислівник. Частиномовний статус предикативних і модальних прислівників. Лінгвістична природа службових слів і вигуку в системі частин мови.

15. Синтаксична структура української мови, рівні синтаксичної організації, співвідношення словосполучення, речення та тексту.
16. Просте речення, його структурні та семантичні різновиди. Проблемні питання головних і другорядних членів речення.
17. Складне речення, класифікація за структурою, семантико-синтаксичні відношення, тенденції розвитку.
18. Українська пунктуація, основні принципи й особливості в оформленні простих і складних речень. Способи передавання чужої мови.
19. Функційні стилі сучасної української літературної мови: призначення та мовні особливості. Стилистико-функційна диференціація лексики. Стилистичні функції мовних засобів.
20. Діалектний ландшафт України: фонетичні, лексичні та граматичні особливості українських говорів. Взаємозв'язок діалектів із літературною мовою.

Перелік питань із Модулю 4. «Загальне мовознавство»

1. Загальна характеристика найдавніших мовознавчих традицій (давньоіндійської, давньокитайської, античної).
2. Мовознавство середніх віків. Роль арабського мовознавства.
3. Мовознавство епохи Відродження. Багатомовні словники: словник П. С. Палласа.
4. Лінгвістичні погляди Г. Лейбніца, Ж.-Ж. Руссо, І. Гердера, Д. Віко.
5. Виникнення порівняльно-історичного мовознавства. Германістика (Ф. Бонн, Р. Раск, Я. Грім).
6. Філософія мови В. фон Гумбольдта.
7. Натуралістичний напрям у мовознавстві XIX ст. Основні ідеї А. Шлейхера.
8. Психологічний напрям у мовознавстві XIX ст. Концепція мови Г. Штейнтала.
9. Харківська лінгвістична школа як один із напрямів вітчизняного мовознавства другої половини XIX ст. (представники, проблеми, завдання).
10. Проблеми співвідношення мислення та мови, вчення про слово та його внутрішню форму, граматичні погляди О. О. Потебні.
11. Основні лінгвістичні ідеї І. О. Бодуена де Куртене. Лінгвістична концепція Ф. де Соссюра.
12. Празька школа функційної лінгвістики.
13. Основні напрямки розвитку українського мовознавства XX ст.
14. Неогумбольдтіанство в мовознавстві XX ст. Проблема взаємозв'язку мови і культури в європейському й американському неогумбольдтіанстві.
15. Когнітивна лінгвістика як напрям сучасного мовознавства. Основні теорії і поняття когнітивної семантики.
16. Поняття про знак. Структура знака. Типологія знаків. Класифікація знаків за типом відношень між матеріальною формою знака і позначуваним об'єктом та з погляду фізичної природи знака. Знаковість і одиниці мови. Специфіка мовного знака. Своєрідність мови як знакової системи.
17. Мова і несловесні форми спілкування (паралінгвістика і паракінесика).
18. Проблема співвідношення мови і мислення в історії мовознавства. Особливості єдності мови і мислення: спільне і відмінне. Психофізіологічні основи взаємозв'язку мови і мислення. Внутрішнє мовлення і мислення.
19. Проблема співвідношення мови і мовлення в історії мовознавства. Гносеологічний, онтологічний і прагматичний підходи до проблеми «мови і мовлення». Розмежування мови і мовлення та сучасна методика навчання мови.
20. Поняття про методи наукового дослідження. Описовий метод. Історичний та порівняльно-історичний методи. Принципи етимологічного аналізу. Генеалогічна класифікація мов. Типологічний метод. Основні напрямки типологічних досліджень. Типологічна класифікація мов.

IV. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ, СТРУКТУРА ОЦІНКИ ТА ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ ПІДГОТОВКИ ВСТУПНИКІВ

Вступний іспит відбувається комплексно в усній формі за екзаменаційними білетами.

Результати вступного іспиту зі спеціальности оцінюють за 100-бальною шкалою та визначають як суму балів, одержаних за відповіді на чотири питання екзаменаційного білета, кожне з яких максимально може бути оцінене у 25 балів.

$$\text{Підсумковий бал} = \text{П1} + \text{П2} + \text{П3} + \text{П4}$$

Максимальна оцінка, яку може отримати вступник, – 100 балів.

Критерії оцінювання вступників за результатами складання вступного іспиту наведено в Таблиці 1.

Таблиця 1.

Бал	Критерій оцінювання
22–25	Вступник в аспірантуру бездоганно засвоїв матеріал щодо змісту питання; самостійно, грамотно та послідовно з вичерпною повнотою відповів на питання; демонструє глибокі та всебічні знання, логічно будує відповідь; висловлює своє ставлення до тих чи тих проблем; уміє встановлювати причиново-наслідкові зв'язки, логічно та обгрунтовано будувати висновки.
16–21	Вступник в аспірантуру добре засвоїв матеріал щодо змісту питання, аргументовано викладає його; розкриває основний зміст питання, дає неповні визначення понять, допускає незначні порушення в послідовності викладення матеріалу та неточності під час використання наукових термінів; нечітко формулює висновки, висловлює свої міркування щодо тих чи тих проблем, але припускається певних похибок у логіці відповіді.
11–15	Вступник в аспірантуру загалом засвоїв матеріал щодо змісту питання; фрагментарно розкриває зміст питання і має лише загальне його розуміння; відтворюючи основний зміст питання, припускається суттєвих помилок, наводить прості приклади, непереконливо відповідає, плутає поняття.
0–10	Вступник не засвоїв змісту питання, не знає основних його понять; дає неправильну відповідь на питання.

Результати вступного іспиту оголошують вступникам у день складання іспиту.

Результати вступного іспиту є складником конкурсного бала вступника відповідно до Правил прийому.

Для допуску до участі в конкурсному відборі вступникові потрібно набрати щонайменше 60 балів за 100-бальною шкалою.

Тих вступників, які отримали менше 60 балів, до участі в конкурсному відборі не допускають.

Переведення отриманих вступником балів за вступні іспити до шкали 100–200 здійснюється відповідно до Таблиці 2.

Таблиця 2.

Підсумковий бал	Бал за шкалою 100-200
1	101
2	102
3	103
4	104
5	105
6	106
7	107
8	108
9	109
10	110
11	111
12	112
13	113
14	114
15	115
16	116
17	117
18	118
19	119
20	120
21	121
22	122
23	123
24	124
25	125
26	126
27	127
28	128
29	129
30	130
31	131
32	132
33	133
34	134
35	135
36	136
37	137
38	138
39	139
40	140
41	141
42	142
43	143
44	144
45	145
46	146
47	147
48	148
49	149

Підсумковий бал	Бал за шкалою 100-200
51	151
52	152
53	153
54	154
55	155
56	156
57	157
58	158
59	159
60	160
61	161
62	162
63	163
64	164
65	165
66	166
67	167
68	168
69	169
70	170
71	171
72	172
73	173
74	174
75	175
76	176
77	177
78	178
79	179
80	180
81	181
82	182
83	183
84	184
85	185
86	186
87	187
88	188
89	189
90	190
91	191
92	192
93	193
94	194
95	195
96	196
97	197
98	198
99	199

50	150

100	200

V. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Модуль 1. «Історія української літератури»

1. Білоус П. Історія української літератури XI – XVIII ст. : навч. посіб. Київ, 2009.
2. Білоус П. Українська середньовічна літератур. Житомир, 2015.
3. Історія української літератури : у 12 т. Національна академія наук України, Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України. Т. 1–7.
4. Чижевський Д. Історія української літератури. Київ, 2003.
5. Дзюба І. Тарас Шевченко. Життя і творчість. Київ : ВД «Києво-Могилянська академія», 2008.
6. Історія української літератури XIX століття: у 2-х кн. Кн. 2 : підручник / за ред. М. Г. Жулинського. Київ: Либідь, 2006.
7. Ковалів Ю. Історія української літератури: кінець XIX – поч. XXI ст. : підручник : у 10 т. Київ : Академія, 2013–2025.
8. Крупка М. Ранній український модернізм : навчально-методичний посібник. Рівне, 2018. 215 с.
9. Агєєва В. Апологія модерну: обрис XX віку : статті та есеї. Київ : Грані-Т, 2011.
10. Агєєва В. За лаштунками імперії. Київ : Віхола, 2023.
11. Гундорова Т. Леся Українка. Книги Сивілли. Харків : Віват, 2023.
12. Гундорова Т. Проявлення слова. Дискусія раннього українського модернізму. Київ : Критика, 2009.
13. Гундорова Т. Франко не Каменяр. Франко і Каменяр. Київ : Критика, 2006. 352 с.
14. Історія української літератури та літературно-критичної думки кінця XIX початку XX століття : підручник / за ред. О. Галича. Луганськ : Альма-матер, 2008.
15. Кочерга С. Культурософія Лесі Українки. Семіотичний аналіз текстів : монографія. Луцьк : Твердиня, 2010. 656 с.
16. Михида С. П. Володимир Винниченко: лабіринтами задзеркалля. Кіровоград : Поліграф-Сервіс, 2013.
17. Поліщук Я. Краса у дзеркалах буття. Постать Михайла Коцюбинського в українській культурі. Roznań, 2021.
18. Поліщук Я. Міфологічний горизонт українського модернізму : монографія. Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2002.
19. Історія української літератури XX ст. : у 3 кн. / за ред. В. Кузьменка. Київ : Либідь, 2013.
20. Розстріляне відродження: Антологія 1917–1933. Київ : Смолоскип, 2008.
21. Українське слово. Хрестоматія української літератури та літературної критики : у 4 кн. / упор. Є. Федоренко, В. Яременко. Київ : Рось, Кн. 1. 1994; Кн. 2. 1994; Кн. 3. 1994; Кн. 4. 1995.
22. Мельників Р. Літературні 1920-ті. Постаті (Нариси, образки, етюди). Харків: Майдан, 2013.
23. Мафтин Н. Західноукраїнська та еміграційна проза 20–30-х років XX століття: парадигма реконквісти : монографія. Івано-Франківськ : ВДВ ЦІТ ПНУ, 2008.
24. Mission Impossible. МУР і відродження українського літературного життя у таборах для біженців на території Німеччини 1945–1948 / за ред. Л. Стефановської. Варшава. 2013.
25. Поліщук Я. Література як геокультурний проект : монографія. Київ : Академвидав, 2008.
26. Просалова В. Текст у світі текстів Празької школи : монографія. Донецьк : Східний видавничий дім, 2005. 344 с.

27. Скорина Л. Література та літературознавство української діаспори : курс лекцій. Черкаси : Брама-Україна, 2005. 382 с.
28. Харчук Р. Сучасна українська проза: Постмодерний період : навч. посібник. Київ 2008.
29. Гундорова Т. Післячорнобильська бібліотека. Український літературний постмодернізм. Київ : Критика, 2013.
30. Гундорова Т. Транзитна культура. Симптоми постколоніальної травми : есеї. Київ : Грані-Т, 2012.
31. Мокрик В. Бунт проти імперії: українські шістдесятники. Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2023.
32. Пухонська О. Літературний вимір пам'яті : монографія. Київ : Академвидав, 2018.
33. Пухонська О. Поза межами бою. Брустурів : Discursus, 2022.
34. Тарнашинська Л. Сюжет доби: дискурс шістдесятництва в українській літературі ХХ століття. Київ : Академперіодика, 2013.
35. Ткачук М. П. Українська література ХХ століття. Київ : ЦУЛ, 2020.

Модуль 2. «Теорія літератури»

1. Античні поетики. Арістотель. Поетика. Псевдо-Лонгін. Про високе. Гораций. Про поетичне мистецтво / упоряд. М. Борецький, В. Зварич. Київ : Грамота, 2007.
2. Баррі П. Вступ до теорії: літературознавство і культурологія ; пер. з англ. О. Погинайко. Київ, 2008.
3. Білоус П. Теорія літератури : навчальний посібник. Київ, 2013.
4. Бовсунівська Т. Жанрові модифікації сучасного роману: монографія. Харків, 2015.
5. Бовсунівська Т. Когнітивна жанрологія і поетика : монографія. Київ, 2010.
6. Будний В. Порівняльне літературознавство : підручник для студ. вищих навч. закл. Київ, 2008.
7. Вісич О. Українська метадрама ХХ століття. Острог, 2022.
8. Галета О. Від антології до онтології: антологія як спосіб репрезентації української літератури кінця ХІХ – початку ХХІ століття : монографія. Київ, 2015.
9. Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури : підручник. Київ, 2015.
10. Гендер і культура : збірник статей / упоряд. В. Агеєва, С. Оксамитна. Київ : Факт, 2001.
11. Герменевтика і проблеми літературознавчої інтерпретації / Р. Гром'як, Л. Бабій, Н. Грицак та ін. Тернопіль : Редакційно-видавничий відділ ТПУ, 2006.
12. Горбань А. Теорія літератури : навчальний посібник. 2020.
13. Гундорова Т. Післячорнобильська бібліотека. Український літературний постмодерн. Київ, 2005.
14. Гадамер Г.-Г. Герменевтика і поетика : вибрані твори / пер. з нім. Київ, 2001.
15. Еко У. Роль читача. Дослідження з семіотики текстів / пер. з англ. Львів : Літопис, 2004.
16. Зборовська Н. Психологія і літературознавство : посібник. Київ, 2003.
17. Іванишин В. Нариси з теорії літератури : навчальний посібник. Київ : Видавничий центр «Академія», 2010.
18. Ковалів Ю. Літературна герменевтика : монографія. Київ, 2008.
19. Козлик І. Літературознавчий аналіз художнього тексту/твору в умовах сучасної міжнаукової та міжгалузевої взаємодії. Брно, 2020.
20. Кочерга С. О., Вісич О. А. Літературознавча інтермедіальність: генеза і сучасні горизонти. Острог, 2023.
21. Крістева Ю. Самі собі чужі. Київ, 2004.
22. Левчук Л. Психологія: історія, теорія, мистецька практика : навч. посіб. для студ. гуманіт. спец. вищ. навч. закл. Київ : Либідь, 2002.

23. Література. Теорія. Методологія / упор. і наук. ред. Д. Уліцької ; пер. з польськ. С. Яковенка. Київ, 2006.
24. Літературознавча енциклопедія : у 2 т. / авт.-уклад. Ковалів Ю. Київ, 2007.
25. Літературознавча рецепція і компаративістичний дискурс : монографія / за редакцією Р. Гром'яка. Тернопіль, 2004.
26. Літературознавчий словник-довідник / Р. Гром'як, Ю. Ковалів та ін. Київ, 1997.
27. Марко В. Аналіз художнього твору : навчальний посібник. Київ : Академвидав, 2015.
28. Мітосек З. Теорії літературних досліджень / наук. ред. В. Іванюк ; пер. з польськ. Сімферополь, 2003.
29. Наєнко М. Історія українського літературознавства і критики : навчальний посібник. Київ, 2010.
30. Наливайко Д. Теорія літератури й компаративістика. Київ, 2006.
31. Павличко С. Теорія літератури. Київ : Основи, 2002.
32. Слово. Знак. Дискурс: Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / за ред. М. Зубрицької. 2-ге вид., доповнене. Львів : Літопис, 2002.
33. Ференц М. Теорія літератури і основи естетики : навчальний посібник. Київ: Знання, 2014.

Модуль 3. «Сучасна українська літературна мова»

1. Ажнюк Б. М. Мовна політика: Україна і світ : монографія. Київ : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2021. 420 с.
2. Бевзенко С. П., Литвин Л. П., Семиренко Г. В. Сучасна українська мова. Синтаксис : навч. посібник. Київ : Вища школа, 2005. 270 с.
3. Бодик О. П., Рудакова Т. М. Сучасна українська літературна мова. Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія : навч. посібник. Київ : ЦУЛ, 2022. 416 с.
4. Бондар О. І., Карпенко Ю. О., Микитин-Дружинець М. Л. Сучасна українська мова: Фонетика. Фонологія. Орфоепія. Графіка. Орфографія. Лексикологія. Лексикографія : навч. посібник. Київ : Академія, 2006. 368 с.
5. Брайчевський М. Походження слов'янської писемності. Вид. четверте. Київ : НаУКМА, 2009. 154 с.
6. Вакуленко Г. М., Клипа Н. І. Сучасна українська літературна мова. Синтаксис. Пунктуація. Модульний курс : навч. посіб. Частина II. Ніжин : НДУ, 2024. 149 с.
7. Вінтонів М. О., Вінтонів Т. М., Бойко М. І. Синтаксис сучасної української мови : навчальний посібник. Київ : Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, 2024. 177 с.
8. Глібчук Н., Костів О. Українська діалектологія. Львів : ЛА «Піраміда», 2023. 552 с.
9. Горпинич В. О. Морфологія української мови : підручник для студентів ВНЗ. Київ : Академія, 2004. 336 с.
10. Горпинич В. О. Сучасна українська літературна мова. Морфеміка. Словотвір. Морфонологія : навч. посібник. Київ : Вища школа, 1999. 207 с.
11. Граматика сучасної української літературної мови. Морфологія / за ред. К. Г. Городенської. Київ : ВД Дмитра Бураго, 2017. 750 с.
12. Демська О. Вступ до лексикографії : навчальний посібник. Київ : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2010. 266 с.
13. Демська О. Українська мова. Подорож із Бад-Емса до Страсбурга. Харків : Віват, 2024. 304 с.
14. Дудик П. С. Стилїстика української мови : навч. пос. Київ : Академія, 2005. 368 с.
15. Дудик П. С., Прокопчук Л. В. Синтаксис української мови : підручник. Київ : Академія, 2010. 384 с.
16. Загнітко А. Мовний простір граматики : монографія. Вінниця : Нілан-Лтд, 2018. 448 с.

17. Зубков М. Г. Норми й культура української мови. 4-те вид., доп. і змін. Харків : Школа, 2023. 544 с.
18. Кузнецова Є. Мова-меч. Як говорила радянська імперія. Глибока : Твоя підпільна гуманітарка, 2023. 376 с.
19. Культура мови: від теорії до практики : монографія / за ред. Л. В. Струганець. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2015. 216 с.
20. Лаврінець О. Я., Симонова К. С., Ярошевич І. А. Сучасна українська літературна мова. Морфеміка. Словотвір. Морфологія : підручник / за ред. О. Я. Лаврінець. Київ : ВД «Києво-Могилянська академія», 2019. 524 с.
21. Мариненко І. О. Синтаксис української мови (з правилами пунктуації) : навчальний посібник. Київ, 2021. 279 с.
22. Пентиліук М. І., Маруніч І. І., Гайдаєнко І. В. Ділове спілкування та культура мовлення : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2021. 221 с.
23. Русанівський В. М. Історія української літературної мови : підручник. Київ : АртЕк, 2002. 392 с.
24. Сербенська О. Антисуржик. Львів : Апріорі, 2023. 304 с.
25. Стишов О. А. Динаміка лексичного складу сучасної української мови. Лексикологія. Лексикографія : навч. посіб. Біла Церква : Авторитет, 2019. 198 с.
26. Сучасна українська мова: Лексикологія. Фонетика : підручник / А. К. Мойсієнко, О. В. Бас-Кононенко, В. В. Берковець та ін. ; за ред. А. К. Мойсієнка. Київ : Знання, 2013. 340 с.
27. Сучасна українська мова: Морфологія : підручник / Л. А. Алексієнко, О. М. Зубань, І. В. Козленко ; за ред. А. К. Мойсієнка. Київ : Знання, 2013. 524 с.
28. Сучасна українська мова: Синтаксис : підручник / А. К. Мойсієнко, І. М. Арібжанова, В. В. Коломийцева та ін. ; за ред. А. К. Мойсієнка. Київ : Знання, 2013. 238 с.
29. Тараненко О. О. Українська літературна мова кінця XX – першої чверті XXI ст.: стан і тенденції розвитку монографія : у 2 ч. Ч. 1: Розділи I–VI. Київ : УМІФ НАНУ, 2024. 888 с.
30. Тараненко О. О. Українська літературна мова кінця XX – першої чверті XXI ст.: стан і тенденції розвитку монографія : у 2 ч. Ч. 1: Розділи VII–XII. Київ : УМІФ НАНУ, 2024. 813 с.
31. Теоретичні засади лексикографування мовотворчості: ідіолект і узус : монографія / відп. ред. З. Г. Козирева. Київ : Інститут української мови НАН України, 2023. 487 с.
32. Територіальні та соціокультурні умови функціонування української мови в Україні : монографія / відп. редактор С. О. Соколова. Київ, 2023. 786 с.
33. Ужченко В. Д., Ужченко Д. В. Фразеологія сучасної української мови : навч. посібник. Київ : Знання, 2007. 494 с.
34. Український правопис. Київ : Наукова думка, 2019. 393 с.
35. Фаріон І. Мовна норма: знищення, пошук віднова: монографія. Вид 3-тє, доп. Івано-Франківськ : Місто НВ, 2013. 332 с.
36. Фаріон І., Помилуйко-Недашківська Г., Бордовська А. Англізми і протианглізми: 100 історій слів у соціоконтексті : монографія (зі словником). Львів : Свічадо, 2023. 716 с.
37. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови : підручник. Київ : Академія, 2010. 408 с.
38. Ющук І. П. Практичний довідник з українського правопису. Київ : ВД «Освіта», 2020. 128 с.

Модуль 4. «Загальне мовознавство»

1. Бацевич Ф. Нариси з теорії тексту. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 280 с.
2. Войцева О. А., Новак О. М., Яковлева О. В. Загальне мовознавство : навч.-метод. посіб. Одеса, 2022. 132 с.
3. Вусик Г., Нікішина Т. Загальне мовознавство. Бердянськ : Ф-ОП Ткачук О. В., 2016. 352 с.
4. Загнітко А. П. Мовознавство: загальне мовознавство : посібник. Вінниця : Твори, 2019. 118 с.

5. Зеленько А. С. Загальне мовознавство : навчальний посібник. Київ : Знання, 2011. 380 с.
6. Кочерган М. П. Загальне мовознавство. Київ : ВЦ «Академія», 2006.
7. Мініч Л. С., Карповець Х. М., Столяр З. В. Загальне мовознавство : навчальний посібник для студентів філологічних спеціальностей закладів вищої освіти. Острогоз : Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2021. 214 с.
8. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія. Полтава : Довкілля, 2006.
9. Селіванова О. О. Актуальні напрями сучасної лінгвістики (аналітичний огляд). Київ : Фітосоціоцентр, 1999.
10. Семчинський С. В. Загальне мовознавство. Київ : ОКО, 1996.
11. Степаненко В. С. Теорія мовленнєвої діяльності й породження мовлення. Полтава : Довкілля, 2019. 406 с.
12. Соссюр Ф. Курс загальної лінгвістики. Київ : Основи, 1998.

VI. ПОЛІТИКА ДОБРОЧЕСНОСТИ

Кожен вступник під час складання вступного іспиту повинен дотримуватися моральних норм, правил етичної поведінки та принципів академічної доброчесності, а саме:

- самостійно готуватися до відповіді на питання білета;
- не принижувати будь-яким чином гідність інших вступників, учасників освітнього процесу, запобігати таким діям з боку інших осіб;
- дотримуватися правил ділового етикету в поведінці та норм культури спілкування в комунікації зі вступниками, викладачами та співробітниками НаУОА;
- не використовувати телефон або гаджети під час проведення вступного іспиту;
- не використовувати службові або родинні зв'язки для отримання нечесної переваги.